

Sygn. akt II PK 204/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. P.
przeciwko Prokuraturze Okręgowej w P.
o ustalenie i wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 stycznia 2020 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt VII Pa (...),

1. oddala skargę kasacyjną,

**2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1350 (jeden
tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów pomocy
prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powódka A. P. w pozwie wniesionym przeciwko pozwanemu Skarbowi
Państwa-Prokuraturze Okręgowej w P., po ostatecznym sprecyzowaniu swojego
roszczenia, domagała się:

1. ustalenia od dnia 1 listopada 2016 r. wynagrodzenia zasadniczego w stawce ósmej, przewidzianej na podstawie art. 124 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków funkcyjnych przysługujących prokuratorom dla stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej,

2. zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 2.570,06 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot przysługujących za poszczególne miesiące do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. wyrokiem z dnia 14 lipca 2017 r. umorzył postępowanie w części dotyczącej wynagrodzenia za pracę ponad kwotę 2.570,06 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka od dnia 1 listopada 2001 r. została powołana na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w P.. Od dnia 1 listopada 2011 r. zostało jej przyznane wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej (z zastosowaniem mnożnika 2,65 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia). Następnie od dnia 15 stycznia 2015 r. powódka została powołana na stanowisko prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w (...), w związku z czym od dnia powołania zostało jej przyznane na podstawie art. 62 ust. 1, 1a i 1ba ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków funkcyjnych przysługujących prokuratorom wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej (z zastosowaniem mnożnika 2,75 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia).

Sąd pierwszej instancji stwierdził ponadto, że z mocy ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 178, dalej jako ustawa wprowadzająca) zniesiono prokuratury apelacyjne, jednocześnie tworząc prokuratury regionalne. Na podstawie art. 39 § 1 tej ustawy powódka została zaś przeniesiona od dnia 15 kwietnia 2016 r. na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej w (...)” oraz prawa do wynagrodzenia

nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku, tj. w stawce siódmej. Wynagrodzenie przysługujące powódce zostało ustalone od tego dnia na kwotę 10.600,92 zł.

Sąd Rejonowy ustalił też, że powódka w okresie od dnia 5 kwietnia 2016 r. do dnia 2 marca 2017 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim, a następnie od dnia 3 marca 2017 r. przeszła w stan spoczynku.

Powołując się na tak ustalony stan faktyczny sprawy, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że punktem wyjścia do dalszej analizy było ustalenie, że powódce jako prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w P. od dnia 1 listopada 2011 r. przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej, a od dnia 15 stycznia 2015 r. jako prokuratorowi Prokuratury Apelacyjnej w (...) - wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej. Było przy tym bezsporne, że przyznanie powódce wynagrodzenia w stawce siódmej nastąpiło na podstawie art. 62 ust. 1ba ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze. Bezsporne było również, że gdyby stan prawny pozostał niezmieniony i w dniu 1 listopada 2016 r. powódka nadal zajmowałaby stanowisko prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w (...), to od tego dnia wysokość przysługującego jej wynagrodzenia zasadniczego należałoby ustalić w stawce ósmej, co wynikało z dyspozycji art. 62 ust. 1ed ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Sąd pierwszej instancji dodał, że w dniu 4 marca 2016 r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (dalej jako Prawo o prokuraturze), regulująca w art. 124 § 5 i 7 w sposób analogiczny – w spornym zakresie – zasady ustalania wysokości wynagrodzenia prokuratorów. Powołana ustawa weszła w życie zgodnie z postanowieniami ustawy wprowadzającej, na mocy której uchylono poprzednio obowiązującą od 1985 r. ustawę o prokuraturze. Jednocześnie, zgodnie z dyspozycją art. 29 ustawy wprowadzającej, zniesiono prokuratury apelacyjne, tworząc prokuratury regionalne. Sytuację prokuratorów zniesionych jednostek ustawodawca ukształtował w art. 38 i 39 ustawy wprowadzającej, pozostawiając Prokuratorowi Generalnemu decyzję w przedmiocie powołania ich na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych bądź przeniesienia do innych jednostek niższego szczebla. Zgodnie bowiem z treścią art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej, Prokurator Generalny przenosi prokuratorów

dotychczasowych prokuratur apelacyjnych, których nie powołał do prokuratur regionalnych, na inne stanowisko służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej” oraz prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku, kierując się przy tym ich dotychczasowym miejscem zamieszkania lub miejscem pracy. Odpowiednio stosuje się zaś przepis art. 36 § 2, który stanowi, że wynagrodzenie dotychczasowych prokuratorów prokuratur apelacyjnych, którzy zostali przeniesieni na inne stanowisko służbowe w związku ze zmianą ustroju prokuratury, jest waloryzowane w terminach i w wysokości odpowiadających zmianom wynagrodzenia prokuratora prokuratury regionalnej.

Sąd Rejonowy podkreślił równocześnie, że powódka na podstawie art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej została przeniesiona od dnia 15 kwietnia 2016 r. na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w P., z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej w (...)” i została skierowana do wykonywania czynności służbowych w Wydziale V Śledczym Prokuratury Okręgowej w P.. W ocenie tego Sądu, zasadnicze znaczenie dla oceny roszczeń powódki miała właśnie regulacja art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej, zgodnie z którą przeniesienie prokuratora na inne stanowisko służbowe nastąpiło z zachowaniem prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku. Z przywołanego zapisu wynika bowiem, że ustawodawca nie zagwarantował przeniesionemu prokuratorowi prawa do kształtowania wynagrodzenia na dotychczasowych zasadach bądź zasadach przewidzianych dla prokuratorów prokuratur regionalnych, ale prawo do wynagrodzenia nabytego na dotychczasowym stanowisku, to znaczy w określonym „momencie czasowym”. Literalne brzmienie analizowanego przepisu nie pozwala więc na konstatację, że wynagrodzenie przeniesionego prokuratora powinno być nadal kształtowane tak jak poprzednio, lecz wskazuje wyłącznie, że przeniesieni prokuratorzy zachowują prawo do wynagrodzenia nabytego, a więc przysługującego im w dniu przeniesienia – w przypadku powódki w dniu 15 kwietnia 2016 r.

Zdaniem Sądu Rejonowego, przywołany rezultat wykładni językowej art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej znajduje oparcie również w wynikach wykładni funkcjonalnej. Jak wynika z treści przywołanego przepisu, gwarantuje on

przeniesionemu prokuratorowi zachowanie prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku, co jest zgodne z obowiązującą na gruncie obecnego porządku prawnego zasadą ochrony praw nabytych. Tym niemniej, ochronie podlegają wyłącznie prawa nabyte, a nie potencjalne, a samo uzyskanie przez prokuratora kolejnej stawki zaszeregowania jest tylko jego prawem potencjalnym, uzależnionym od spełniania dalszych przesłanek ustawowych. Z drugiej strony, decyzja prawodawcy uwzględnia okoliczność, że przeniesiony prokurator nie będzie wykonywał obowiązków takich jak poprzednio ani takich jak osoba powołana na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej, lecz będzie wykonywał obowiązki przewidziane dla prokuratora danej jednostki prokuratury. Stawki wynagrodzenia dla prokuratorów poszczególnych szczebli nie są natomiast równe, lecz zostały ukształtowane przy uwzględnieniu ich zakresu obowiązków i odpowiedzialności. Tym samym, wyinterpretowana z art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej norma zdaje się uwzględniać zarówno nabyte przez przeniesionego prokuratora prawo do wynagrodzenia, jak i zakres jego obowiązków i odpowiedzialności na obejmowanym na skutek przeniesienia stanowisku. Taki prokurator jest bowiem w innej sytuacji niż prokurator, którego powołano na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej, ale też w innej - lepszej - sytuacji niż prokurator prokuratury okręgowej, gdyż na skutek wcześniejszego awansu na stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej w krótszym czasie uzyskał wyższą stawkę zaszeregowania.

Sąd pierwszej instancji uznał zatem, że art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej powinien stanowić wyłącznie podstawę do ustalenia wynagrodzenia powódki bezpośrednio po jej przeniesieniu na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. i to w tej samej stawce i kwocie, w jakiej uzyskiwała wynagrodzenie bezpośrednio przed przeniesieniem. Nie oznacza to jednak, że wynagrodzenie powódki czy też innych osób przeniesionych na inne stanowiska służbowe podlega wyłącznie waloryzacji określonej w art. 39 § 2 ustawy wprowadzającej i że nie znajdują do tych osób zastosowania przepisy art. 124 Prawa o prokuraturze. Treść tych przepisów nie pozwala ustalić, że od dnia 1 listopada 2016 r. powódce przysługuje wynagrodzenie prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. w stawce ósmej.

Sąd Rejonowy podkreślił również, przepisy normujące wynagrodzenie prokuratorów i sędziów mają charakter ściśle bezwzględnie obowiązujący. Powołując się z kolei na regulacje art. 124 § 5 i 7 Prawa o prokuraturze, Sąd ten zaznaczył, że przepisów tych wynika, że zasadą jest, że wynagrodzenie zasadnicze prokuratora określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych 5 lat pracy na danym stanowisku prokuratora. Na poczet tego okresu zalicza się pracę na poprzednim stanowisku prokuratora, ale tylko w konkretnych, ściśle określonych przypadkach. Przepis art. 124 § 7 Prawa o prokuraturze nie ustanawia zasady zaliczalności stażu pracy dla wszystkich osób, które zmieniły stanowisko służbowe na wyższe bądź niższe. Zasada ta została ustanowiona wprost tylko w stosunku do osób, które uprzednio pracowały na stanowisku bezpośrednio niższym, a literalnie brzmienie przepisu wskazuje, że sformułowana w nim zasada odnosi się wyłącznie do stażu pracy na stanowisku zajmowanym bezpośrednio wcześniej. Nie dotyczy ona zaś wszystkich osób, które objęły wyższe stanowiska służbowe, lecz wyłącznie określonej grupy, która przed awansem uzyskiwała wynagrodzenie w określonej w tym przepisie stawce. Powoduje to, że za zasadę należy uznać konieczność przepracowania 5 lat na danym stanowisku dla uzyskania kolejnej stawki zaszeregowania, bez możliwości zaliczenia stażu pracy na innym stanowisku służbowym, a za wyjątek od reguły możliwość zaliczenia tego stażu pracy, która nie dotyczy wszystkich prokuratorów zmieniających stanowiska służbowe. Wobec tego nie sposób uznać, że brak zapisu, w tym bądź innym przepisie, pozwalającego na zaliczenie prokuratorowi do okresu pracy niezbędnego do uzyskania kolejnej stawki awansowej okresu pracy na ostatnio zajmowanych dwóch kolejnych stanowiskach, w tym bezpośrednio wyższym oraz równorzędnym, nie stanowi ustawowego przeoczenia, które należałoby uzupełnić przy zastosowaniu *analogii legis* czy *analogii iuris*.

Sąd pierwszej instancji stwierdził zatem, że obowiązujące regulacje nie pozwalają na zaliczenie powódce na poczet stażu pracy niezbędnego do uzyskania ósmej stawki awansowej okresu jej pracy na stanowisku prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. po dniu 1 listopada 2011 r., a następnie okresu pracy na stanowisku prokuratora Prokuratury Apelacyjnej (...). Tym samym brak jest podstaw do ustalenia od dnia 1 listopada 2016 r. wynagrodzenia zasadniczego

powódki jako prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. w stawce wynagrodzenia zasadniczego ósmej, przewidzianej na podstawie art. 124 Prawa o prokuraturze, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków funkcyjnych przysługujących prokuratorom dla stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej. Jednocześnie brak jest też podstaw do zasądzenia na rzecz powódki kwoty 2.570,06 zł, której domagała się ona tytułem wyrównania wynagrodzenia obliczonego w stawce ósmej za okres od dnia 1 listopada 2016 r. do dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2018 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez powódkę od wyroku Sadu pierwszej instancji, sprostował ten wyrok w taki sposób, że w miejsce zwrotu „przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuraturze Okręgowej w P.” wpisał zwrot „przeciwko Prokuraturze Okręgowej w P.” oraz oddalił apelację.

Sąd Okręgowy nie stwierdził żadnych uchybień w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, które skutkowałyby nieważnością tego postępowania. Nie miała bowiem racji powódka, podnosząc, że niniejsza sprawa dotyczy nierównego traktowania prokuratora w kwestii zasad awansowania, w związku z czym powinna być rozpoznana w składzie co najmniej z udziałem ławników (art. 47 § 2 pkt 1 lit. b k.p.c.), a z uwagi na jej charakter zasadne było uznanie jej za sprawę precedensową w rozumieniu art. 49 § 4 k.p.c. i rozstrzygnięcie jej w składzie trzech sędziów zawodowych.

Odnosząc się do tego zarzutu, Sąd Okręgowy podkreślił, że skład sądu determinuje rzeczywisty przedmiot sprawy. W niniejszej sprawie żądanie pozwu dotyczyło ustalenia od dnia 1 listopada 2016 r. wynagrodzenia zasadniczego powódki jako prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. w stawce ósmej wynagrodzenia zasadniczego, przewidzianej na podstawie art. 124 Prawa o prokuraturze, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków funkcyjnych przysługujących prokuratorom dla stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 3.192,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Niniejsza

sprawa jest zatem sprawą o wynagrodzenie. Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., III PK 87/13 - dotyczącym wprowadzie stawek wynagrodzeń sędziego, ale w relewantnym zakresie mającym zastosowanie w niniejszej sprawie, ustalenie stawki wynagrodzenia w oparciu o obowiązujące przepisy prawa nie narusza zakazu dyskryminacji placowej, ponieważ wymienione delikty prawa pracy nie występują w służbowych stosunkach sędziów sądów powszechnych, których wynagrodzenia określają ściśle bezwzględnie obowiązujące przepisy o wynagrodzeniach sędziowskich. Dyskryminacją jest bowiem nieusprawiedliwione obiektywnymi powodami gorsze traktowanie pracownika ze względu na niezwiązane z wykonywaną pracą cechy lub właściwości dotyczące go osobiście i istotne ze społecznego punktu widzenia, np. wymienione w art. 18^{3a} § 1 k.p., bądź ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy. Wymienione delikty prawa pracy nie mogą natomiast powstać wskutek stosowania ściśle imperatywnych norm o wynagrodzeniach sędziowskich (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2012 r., II PK 82/12, OSNP 2013 nr 17-18, poz. 202). Z uwagi na powyższe, brak zatem podstaw do przyjęcia, że niniejsza sprawa jest sprawą wymienioną w art. 47 § 2 pkt 1 lit. b k.p.c. jako dotyczącą naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu i o roszczenia z tym związane, a tym samym, że powinna być rozpoznawana w składzie jednego sędziego zawodowego i dwóch ławników.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie jest także trafny zarzut nieważności postępowania z uwagi na naruszenie art. 47 § 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, prezes sądu może bowiem zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawłość lub precedensowy charakter sprawy. Regulacja ta stwarza więc możliwość zarządzenia rozpoznania konkretnej sprawy w innym (bardziej odpowiednim) składzie, aniżeli określony ustawowo. Zarządzenie podejmowane na podstawie art. 47 § 4 k.p.c. ma zaś charakter ustrojowy w tym znaczeniu, że pozwala na odstępianie od regulacji ustawowych i jest podejmowane przez prezesa sądu (ściślej podmiot uprawniony według art. 22 § 1 i art. 22b § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych). Wydanie takiego zarządzenia

należy zatem do „dyskrecjonalnej władzy prezesa sądu”, który samodzielnie ocenia, czy zachodzą przesłanki określone w art. 47 § 4 k.p.c. Choć swoboda decyzyjna nie oznacza dowolności, to należy jednak podkreślić, że powołany przepis uzależnia rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych od fakultatywnej i jak wskazano wcześniej dyskrecjonalnej decyzji prezesa sądu. Dlatego nie można uznać, aby rozpoznanie niniejszej sprawy w składzie jednoosobowym, (wobec braku uznaniowej w swojej istocie decyzji prezesa sądu o powołaniu składu trzyosobowego zawodowego) powodowało nieważność postępowania.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, Sąd pierwszej instancji przeprowadził również postępowanie dowodowe w sposób wyczerpujący, a zebrany w sprawie materiał dowodowy poddał wszechstronnej i logicznej ocenie, którą należało w pełni podzielić.

Równocześnie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że ocena zarzutu naruszenia prawa materialnego prowadzi do konieczności przeanalizowania całego kontekstu prawnego niniejszej sprawy. Sąd ten przypomniał, że w związku z awansem powódki do Prokuratury Apelacyjnej, nabyła ona od dnia 15 stycznia 2015 r. prawo do stawki awansowej siódmej. Podstawą prawną tego uprawnienia był art. 62 ust. 1ba ustawy z dnia 20 czerwca 1986 r. o prokuraturze, zgodnie z którym prokuratorowi obejmującemu stanowisko w prokuraturze apelacyjnej przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej, a jeżeli na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w stawce siódmej albo ósmej - przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, ósmej albo dziewiątej. Następnie, od dnia 15 kwietnia 2016 r. powódka została przeniesiona na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w P., z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej w (...)” oraz prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku, tj. w stawce siódmej. Podstawę prawną w tym przypadku stanowiły przepisy obowiązujące od 4 marca 2016 r. ustawy wprowadzającej. Zgodnie z art. 39 § 1 tej ustawy, Prokurator Generalny przenosi prokuratorów dotychczasowych prokuratur apelacyjnych, których nie powołał do prokuratur regionalnych, na inne stanowisko służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej

Prokuratury Apelacyjnej” oraz prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku, kierując się przy tym ich dotychczasowym miejscem zamieszkania lub miejscem pracy. Przepis art. 36 § 2 stosuje się odpowiednio.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ustawodawca znowelizował przepisy normujące ustrój prokuratury, modyfikując jej model i dokonując zmian organizacyjnych w jej strukturze. W konsekwencji zostały wprowadzone nowe zasady związane ze stawkami awansowymi prokuratorów, w tym - prokuratorów przeniesionych na inne stanowisko służbowe. Sytuację powódki należało zatem określać na podstawie nowych przepisów.

Nowa ustawa Prawo o prokuraturze, także obowiązująca od 4 marca 2016 r. (w zakresie mającym zastosowanie w niniejszej sprawie), w następujący sposób normuje zaś kwestię związaną ze stawkami wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów na poszczególnych stanowiskach. Zgodnie z art. 124 § 5 tej ustawy, wynagrodzenie zasadnicze prokuratora określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych 5 lat pracy na danym stanowisku prokuratora. Natomiast, zgodnie z art. 124 § 7 ustawy, prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze okręgowej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej albo piątej, a także prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze regionalnej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej albo ósmej, do okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej zalicza się okres pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym prokuratorowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, trzeciej albo czwartej, szóstej albo siódmej.

Uwzględniając literalną interpretację art. 124 § 7 powołanej ustawy, Sąd Okręgowy uznał zatem, że brak było podstaw prawnych do zaliczenia powódce dla uzyskania kolejnej stawki awansowej okresu zatrudnienia na stanowisku prokuratora Prokuratury Okręgowej, ponieważ możliwość zaliczenia okresu pracy przysługuje prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze okręgowej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej albo piątej, natomiast powódka z chwilą ponownego objęcia stanowiska w Prokuraturze Okręgowej w dniu 15 kwietnia 2016 r. otrzymywała wynagrodzenie w stawce siódmej. Ponadto, do okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w

stawce bezpośrednio wyższej zalicza się okres pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym prokuratorowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce odpowiednio trzeciej albo czwartej, szóstej albo siódmej. Tymczasem okres pracy, którego zaliczenia domagała się powódka (czyli okres pracy w Prokuraturze Okręgowej od dnia 1 listopada 2011 r. do dnia 14 stycznia 2015 r.) nie był okresem pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, albowiem po nim przypadał okres zatrudnienia powódki w Prokuraturze Apelacyjnej od dnia 15 stycznia 2015 r. - czyli na stanowisku bezpośrednio wyższym. Należało więc zgodzić się z Sądem Rejonowym, że celem, który chciał osiągnąć ustawodawca wprowadzając art. 124 Prawa o prokuraturze, nie było zaliczenie wszystkim zmieniającym stanowiska prokuratorom stażu pracy na poprzednim stanowisku na poczet stażu niezbędnego do uzyskania kolejnej stawki awansowej. Wydaje się, że rozwiązanie to zostało wprowadzone przez ustawodawcę w sposób zamierzony i celowy. Zgodnie z art. 124 § 1 Prawa o prokuraturze, wysokość wynagrodzenia prokuratorów zajmujących równorzędne stanowiska prokuratora różnicuje bowiem staż pracy lub pełnione funkcje. Ustawodawca precyzyjnie wskazał zaś przypadki uprawniające do zaliczenia do stażu pracy na poprzednim stanowisku na poczet stażu niezbędnego do uzyskania kolejnej stawki awansowej (por. art. 38 § 2 ustawy wprowadzającej oraz art. 124 § 7 Prawa o prokuraturze). Przypadek powódki nie zawierał się jednak w powyższym wyliczeniu. Skoro więc językowe znaczenie tekstu prawnego jest jasne, to nie ma potrzeby sięgania po inne, pozajęzykowe metody wykładni, które prowadzą do wyników w sposób oczywisty sprzecznych z treścią normy prawnej zrekonstruowanej na podstawie wykładni gramatycznej.

Zdaniem Sądu Okręgowego, omawiany przepis nie narusza też konstytucyjnej zasady równości wobec prawa wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji. Poza tym Sąd Okręgowy nie jest powołany do samodzielnej oceny niezgodności art. 124 Prawa o prokuraturze z przepisami Konstytucji. Badanie zgodności ustawy z Konstytucją jest wyłączną domeną Trybunału Konstytucyjnego, a „bezpośrednie” stosowanie Konstytucji przez sądy oznacza zadawanie przez nie pytań o konstytucyjność ustawy mającej zastosowanie w rozpoznawanej sprawie. Możliwość wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym jest jednak prawem, a nie obowiązkiem sądu. Poza tym, to wątpliwości sądu, a nie

strony postępowania co do zgodności danego aktu prawnego z Konstytucją mogą uzasadniać przedstawienie pytania prawnego Trybunałowi. Sąd Okręgowy za niecelowe uznał natomiast przedstawianie Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego o zgodność art. 124 Prawa o prokuraturze z przepisami Konstytucji.

Sąd Okręgowy zgodził się także z Sądem Rejonowym, że literalne brzmienie art. 39 § 1 ustawy wprowadzającej nie pozwala na stwierdzenie, że wynagrodzenie przeniesionego prokuratora powinno być nadal i to w niczym nieograniczonej przyszłości kształtowane tak jak poprzednio, lecz wskazuje wyłącznie, że przeniesieni prokuratorzy zachowują prawo do wynagrodzenia nabytego, a więc przysługującego im w dniu przeniesienia, a zatem w przypadku powódki w dniu 15 kwietnia 2016 r.

Powódka A. P. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 kwietnia 2018 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania w rozpoznawaniu sprawy przed Sądem pierwszej instancji, a mianowicie art. 47 § 2 pkt 1 lit. b k.p.c., przez jego niezastosowanie w odniesieniu do składu sądu pierwszej instancji i rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego w sytuacji, gdy sprawa obligatoryjnie winna być rozpoznana co najmniej przez skład jednego sędziego jako przewodniczącego z udziałem dwóch ławników z uwagi na to, że jest sprawą z zakresu prawa pracy dotyczącą naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu i o roszczenia z nią związane, skutkiem czego zachodzi z mocy prawa nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji w tej sprawie w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c., czego nie uwzględnił, mimo podniesionego w apelacji zarzutu, Sąd Okręgowy, rozpatrując apelację powódki;

II. naruszenie prawa materialnego, to jest art. 39 § 1 i art. 38 § 2 ustawy wprowadzającej oraz art. 124 § 1, 5 i 7 Prawa o prokuraturze i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez ich niewłaściwą wykładnię, w tym w szczególności obrazę związaną z niewłaściwym procesem wykładni językowej, funkcjonalnej i celowościowej oraz nieuwzględnienie zasady zachowania równego traktowania prokuratorów w zakresie przyznawania wyższej stawki awansowej w sytuacji, gdy miało miejsce jednorazowe, niemerytoryczne i niesankcyjne oraz

dyscyplinarne, a administracyjne, w trybie ustawowym, przeniesienie powódki na stanowisko służbowe w niższej jednostce organizacyjnej prokuratury i nie zachowano zasady właściwego zaliczenia stażu pracy (prawa nabytego) z tytułu wykonywania obowiązków uprzednio w prokuraturze okręgowej, a następnie apelacyjnej w uprzednio obowiązującym art. 62 ust. 1ed ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r o prokuraturze do stażu pracy, dającego podstawę do ustalenie od dnia 1 listopada 2016 r. wynagrodzenia zasadniczego powódki jako prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. w stawce wynagrodzenia zasadniczego ósmej przewidzianej na podstawie art. 124 Prawa o prokuraturze, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków funkcyjnych przysługujących prokuratorom dla stanowiska prokuratora prokuratury okręgowej.

Powołując się na tak sformułowane zarzuty kasacyjne, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego oraz zaskarżonego w części wyroku Sądu pierwszej instancji oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, a z ostrożności procesowej w wypadku nieuwzględnienia zarzutu I. skargi kasacyjnej, o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i wyroku Sądu pierwszej instancji w zaskarżonej części i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z żądaniami powódki wyrażonymi w pozwie, a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpatrywana w niniejszym postępowaniu skarga kasacyjna nie jest uzasadniona.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego w tej skardze zarzutu nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, Sąd Najwyższy zauważa, że stosownie do art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od prawomocnego wyroku wydanego przez sąd drugiej instancji, natomiast zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a w granicach zaskarżenia bierze z urzędu

pod rozwałę jedynie nieważność postępowania. Granice podstaw kasacyjnych są przy tym wyznaczone przez sposób ujęcia przytoczonych w skardze kasacyjnej przepisów prawa, których naruszenie zarzuca się zaskarżonemu wyrokowi oraz ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), w tym - w przypadku podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - wywiedzenie, nie tylko na czym - zdaniem skarżącego - polega obraza przez sąd drugiej instancji konkretnych przepisów przytoczonych w podstawach kasacyjnych, ale nadto wykazanie, że naruszenie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Ponadto wymaga podkreślenia, że w judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, zgodnie z którym w postępowaniu kasacyjnym zarzut nieważności może dotyczyć bezpośrednio tylko postępowania przed sądem drugiej instancji. Wyłączone jest natomiast w tym postępowaniu bezpośrednio badanie naruszenia przepisów postępowania przez sąd pierwszej instancji, w tym prowadzących do nieważności postępowania. Kwestia ta może podlegać badaniu i rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy jedynie pośrednio, przez przytoczenie przez skarżącego w ramach drugiej podstawy zaskarżenia z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. zarzutu naruszenia przez sąd odwoławczy art. 378 § 1 lub art. 386 § 2 k.p.c., które to uchybienie doprowadziło do usankcjonowania postępowania pierwszoinstancyjnego, dotkniętego nieważnością z uwagi na obrazę przez sąd pierwszej instancji określonych przepisów prawa procesowego. Tak określony zarzut wymaga zatem wyartykułowania w ramach drugiej podstawy kasacyjnej przepisu naruszonego przez sąd odwoławczy, obok wskazania przepisów naruszonych przez sąd pierwszej instancji (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 1997 r., I CKN 825/97, OSNC 1998 nr 5, poz. 81; z dnia 10 lutego 1998 r., II CKN 600/97, OSP 1999 nr 3, poz. 58; z dnia 18 stycznia 2005 r., II PK 151/04, OSNP 2005 nr 17, poz. 262; z dnia 11 grudnia 2006 r., I PK 124/06, OSNP 2008 nr 3-4, poz. 27; z dnia 8 maja 2007 r., II PK 297/06, LEX nr 259069; z dnia 16 listopada 2006 r., II CSK 143/06, LEX nr 439193; z dnia 28 marca 2012 r., II UK 170/11, LEX nr 117004 oraz z dnia 1 marca 2018 r., III UK 35/17, LEX nr 2497574).

Co już wcześniej zostało podniesione, skarżąca zarzuca jednak nieważność postępowania jedynie przed Sądem pierwszej instancji. Wprawdzie podnosi równocześnie, że Sąd drugiej instancji nie uwzględnił owej nieważności

postępowania, mimo wytknięcia jej w apelacji, jednakże tak skonstruowanemu zarzutowi nie towarzyszy równoczesne powołanie w podstawie zaskarżenia przepisów regulujących postępowanie apelacyjne, to jest zwłaszcza wymienionych wyżej art. 378 § 1 k.p.c. lub art. 386 § 2 k.p.c. Wada ta powoduje, że omawiany zarzut uchyla się spod kontroli w postępowaniu kasacyjnym i nie może zostać uwzględniony. Wynikające z art. 398¹³ § 1 k.p.c. związanie Sądu Najwyższego granicami zaskarżenia oraz granicami podstaw oznacza bowiem, że nie może on uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego. Sąd Najwyższy nie jest natomiast uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy może zatem skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono.

Jeśli natomiast rozważać ewentualną nieważność postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 4 k.p.c., przed Sądem drugiej instancji, to należy uznać, że taka nieważność w niniejszej sprawie z całą pewnością nie występuje. Stosownie do art. 367 § 3 k.p.c., Sąd ten orzekał bowiem w składzie trzech sędziów zawodowych, a zatem jego skład był należycie obsadzony.

Nie jest uzasadniony również sformułowany w rozpatrywanej skardze kasacyjnej zarzut naruszenia prawa materialnego. Aby go właściwie ocenić, Sąd Najwyższy uznaje za niezbędne odwołanie się do poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, które w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. mają w postępowaniu kasacyjnym wiążący charakter. Wynika z nich zaś, że skarżąca, zajmując stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej, uzyskała od dnia 1 listopada 2011 r. wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej. Następnie, od dnia 15 stycznia 2015 r. została powołana na stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej, co wiązało się z przyznaniem jej wynagrodzenia zasadniczego w stawce siódmej. Wynikało to z zastosowania art. 62 ust. 1ba zdanie trzecie ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów oraz wysokości dodatków

funkcyjnych przysługujących prokuratorom, który stanowił, że prokuratorowi obejmującemu stanowisko w prokuraturze apelacyjnej przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej, a jeżeli na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w stawce siódmej albo ósmej – przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, ósmej albo dziewiątej.

W tym miejscu wymaga też podkreślenia, że w sytuacji, w której obowiązujący wówczas stan prawny nie uległby zmianie, w stosunku do skarżącej faktycznie znajdowałby zastosowanie także art. 62 ust. 1eb powołanej ustawy o prokuraturze. Oznaczałoby to, że uzyskałaby ona wynagrodzenie w stawce wyższej (ósmej) już od dnia 1 listopada 2016 r. Zgodnie bowiem z regulacją tego przepisu, prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze apelacyjnej przysługiwało (tak jak skarżącej) wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej lub ósmej, do (wynoszącego pięć lat – art. 62 ust. 1ed) okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej zaliczało się okres pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym prokuratorowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, trzeciej albo czwartej, szóstej albo siódmej. Taki pogląd ma oparcie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., I PZP 2/12 (OSNP 2013 nr 5-6, poz. 50), w uzasadnieniu której wyjaśniono między innymi, że użyte w art. 62 ust. 1ed ustawy o prokuraturze sformułowanie „prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze okręgowej (odpowiednio również w prokuraturze apelacyjnej) przysługiwało wynagrodzenia zasadnicze w stawce ...” oznacza, że chodzi tu o wynagrodzenie uzyskane po awansie do prokuratury okręgowej (odpowiednio także prokuratury apelacyjnej).

Rację ma jednak Sąd drugiej instancji, że opisana sytuacja ma w niniejszej sprawie charakter czysto hipotetyczny. Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej nie rodzi ona bowiem możliwości powoływania się na prawa już nabyte, które powinny podlegać ochronie. Ochrona praw słusznie nabytych odnosi się do praw (uprawnień) rzeczywiście nabytych na podstawie rozstrzygnięć indywidualnych lub choćby aktów generalnych w sytuacji, gdy ktoś spełnił warunki nabycia danego uprawnienia (por. mi.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 7 listopada 2005 r., P 20/04, OTK-A 2005 nr 10, poz. 111 oraz z dnia 7 maja 2014 r., K 43/12,

OTK-A 2014 nr 5, poz. 50). W każdym wypadku muszą to więc być prawa rzeczywiście przyznane lub przynamniej mające charakter ekspektatyw maksymalnie ukształtowanych, a nie stworzone w ustawie możliwości przyznania określonych praw, których faktyczne przyznanie jest uzależnione od spełnienia dodatkowych warunków (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 17 października 2005 r., K 6/04, OTK-A 2005 nr 9, poz. 100). W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy należy wszakże uwzględnić, że w 2016 r. doszło do istotnych zmian ustrojowych w prokuraturze. W dniu 4 marca 2016 r., na podstawie art. 1 ustawy wprowadzającej, weszła bowiem w życie ustawa Prawo o prokuraturze. Z mocy przepisów ustawy wprowadzającej, uchylono zaś dotychczas obowiązującą ustawę o prokuraturze (w tym art. 62 ust. 1 ed tej ustawy), a także zniesiono prokuratury apelacyjne, tworząc równocześnie nowe jednostki organizacyjne prokuratury, to jest prokuratury regionalne. Nie oznaczało to jednak, że wszyscy dotychczasowi prokuratorzy prokuratur apelacyjnych zostali powołani na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych. Ustawa wprowadzająca uprawnienia w tym zakresie przyznała Prokuratorowi Generalnemu, który na wniosek Prokuratora Krajowego powołał prokuratorów prokuratur regionalnych spośród dotychczasowych prokuratorów prokuratur apelacyjnych i prokuratorów prokuratur okręgowych (art. 38 § 1 ustawy wprowadzającej). Status prawny prokuratorów zniesionych prokuratur apelacyjnych, którzy nie zostali objęci tymi powołaniami, określał natomiast art. 39 ustawy wprowadzającej, zgodnie z którym Prokurator Generalny przenosił ich na inne stanowisko służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury z zachowaniem tytułu „prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej” oraz prawa do wynagrodzenia nabytego na dotychczas zajmowanym stanowisku (§ 1), przy czym wynagrodzenie to miało być waloryzowane w terminach i w wysokości odpowiadających zmianom wynagrodzenia prokuratora prokuratury regionalnej (§ 2).

Jak wynika z ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszej sprawie, właśnie ta regulacja została zastosowana w stosunku do skarżącej, której nie powołano na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej, lecz przeniesiono na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej z zachowaniem uprawnień określonych w art. 39

§ 1 ustawy wprowadzającej, w tym prawa do wynagrodzenia zasadniczego w stawce siódmej.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie ma zatem racji skarżąca, podnosząc, że w opisanych wyżej okolicznościach faktycznych zachowała uprawnienie do zaliczenia do okresu niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia zasadniczego w stawce bezpośrednio wyżej okresu pracy na wcześniej zajmowanym stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej a następnie prokuratora prokuratury apelacyjnej. Pod rządami uchylonej ustawy o prokuraturze nie doszło bowiem do spełnienia przez nią warunków przewidzianych w art. 62 ust. 1ed tej ustawy, a jej uprawnienia w tym zakresie nie osiągnęły poziomu ekspektatywy maksymalnie ukształtowanej, skoro prokuratura apelacyjna, w której owe uprawnienia miała nabyć, została wcześniej zniesiona mocą ustawy wprowadzającej, a skarżąca nie przepracowała jeszcze na stanowisku prokuratora prokuratury apelacyjnej wraz z zaliczonym jej okresem na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce szóstej, łącznie okresu przewidzianego w art. 62 ust. 1 eb ustawy o prokuraturze.

Kwestię nabywania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej regulują w obecnym stanie prawnym przepisy art. 124 § 5 i 7 Prawa o prokuraturze. Pierwszy z wymienionych przepisów stanowi, że wynagrodzenie zasadnicze prokuratora określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych pięciu lat pracy na danym stanowisku. Drugi natomiast przepis, zawierający odstępstwo o tej zasady, przewiduje, że prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze okręgowej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej lub piątej, a także prokuratorowi, któremu z chwilą objęcia stanowiska w prokuraturze regionalnej przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej lub ósmej, do okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej zalicza się okres pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym prokuratorowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze, odpowiednio, trzeciej albo czwartej, szóstej albo siódmej.

Choć lektura tego przepisu wyraźnie wskazuje, że stanowi on odpowiednik obowiązującego w poprzednim stanie prawnym art. 62 ust. 1ed ustawy o prokuraturze, to jednak nie można uznać, że znajdzie on zastosowanie w stosunku

do skarżącej, a tylko wówczas mogłaby ona liczyć na uzyskanie wynagrodzenia zasadniczego w stawce bezpośrednio wyższej bez konieczności przepracowania okresu pięciu lat, o którym mowa w art. 124 § 5. Wykładnia art. 124 ust. 7 Prawa o prokuraturze, dokonywana z uwzględnieniem językowych reguł interpretacyjnych, przemawia bowiem za przyjęciem poglądu, zgodnie z którym przepis ten dotyczy wyłącznie prokuratorów awansowanych (powołanych na wyższe stanowisko służbowe) od chwili wejścia w życie tego przepisu, którzy na uprzednio zajmowanym niższym stanowisku służbowym (w prokuraturze rejonowej oraz odpowiednio prokuraturze okręgowej) nie zdążyli uzyskać przewidzianej w art. 124 § 4 Prawa o prokuraturze stawki bezpośrednio wyższej, gdyż nie przepracowali na tym stanowisku kolejnych pięciu lat i uzyskali wprowadzić stawkę wyższą, ale wyłącznie w związku z awansem (por. art. 124 § 3 pkt 2 i 3 powołanej ustawy). Sytuacja skarżącej po zmianach ustrojowych dokonanych w prokuraturze ustawą wprowadzającą była natomiast zupełnie odmienna. Nie tylko że nie została ona bowiem powołana na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej, ale przeciwnie, przeniesiono ją na stanowisko niższe od dotychczas zajmowanego, co prawda z zachowaniem otrzymywanego wówczas wynagrodzenia, jednak wyłącznie na podstawie szczególnego przepisu ustawy wprowadzającej, który uwzględniał uprawnienia już nabyte. Status prawny skarżącej od chwili przeniesienia jej na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej (z zachowaniem tytułu prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej) określał zatem wyłącznie wspomniany wcześniej art. 39 ustawy wprowadzającej. W przyszłości mogła ona zaś skorzystać wyłącznie z regulacji art. 124 § 5 Prawa o prokuraturze, oczywiście po spełnieniu warunków przewidzianych w tym przepisie.

Na odmienne wnioski nie pozwala również systemowa wykładnia art. 124 § 7 Prawa o prokuraturze. Zestawienie regulacji tego przepisu z art. 38 § 2 ustawy wprowadzającej wskazuje bowiem jednoznacznie, że zastosowanie pierwszego z wymienionych przepisów w stosunku do skarżącej stawiałoby ją w lepszej sytuacji od tych prokuratorów zniesionych prokuratur apelacyjnych, których powołano na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych, ponieważ tylko tym osobom do okresu pracy wymaganego do uzyskania wynagrodzenia zasadniczego w stawce awansowej zalicza się okres pracy na poprzednim stanowisku, co oznacza, że

prokurator dotychczasowej prokuratury apelacyjnej może zaliczyć sobie do wspomnianego okresu jedynie okres pracy w tej jednostce organizacyjnej prokuratury, ale już nie wcześniejszy okres pracy w prokuraturze okręgowej. Ten okres jest zaliczany prokuratorom prokuratur okręgowych powołanych na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych. Użycie w treści omawianego obecnie przepisu sformułowania „na poprzednio zajmowanym stanowisku” należy bowiem rozumieć jako odnoszące się do ostatnio zajmowanego stanowiska. Jeśli więc osoba powołana na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej dotychczas pracowała na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej, to okres tej pracy zalicza się jej do okresu wymaganego do uzyskania wynagrodzenia zasadniczego w stawce awansowej. Jeśli natomiast na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej została powołana osoba dotychczas będąca prokuratorem zniesionej prokuratury apelacyjnej, to osobie tej zalicza się tylko okres tej pracy.

Przedstawionej wyżej wykładni art. 124 § 7 Prawa o prokuraturze nie sprzeciwia się również ustanowiona w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasada równości wobec prawa. Z zasady tej wynika bowiem nakaz jednakowego traktowania podmiotów znajdujących się w analogicznej sytuacji oraz zakaz różnicowania w tym traktowaniu bez przyczyny znajdującej należyte uzasadnienie w przepisie rangi co najmniej ustawowej. Dotyczy ona jednak podmiotów charakteryzujących się w równym stopniu tymi samymi cechami relewantnymi. Natomiast nie odnosi się do tych podmiotów, które posiadają cechy istotnie odmienne (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 314/13, OSNP 2015 nr 5, poz. 66) oraz z dnia 20 czerwca 2018 r., I UK 159/17, LEX nr 2508617). Sytuacja prawna skarżącej jest zaś, co już wyżej zostało podkreślone, w sposób istotny różna od sytuacji charakterystycznej dla osób powołanych na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych. Można ją porównywać wyłącznie z sytuacją tych prokuratorów zniesionych prokuratur apelacyjnych, którzy takimi powołaniami nie zostali objęci i skierowano ich do pracy w prokuraturach niższych szczebli. Dlatego zastosowanie w stosunku do skarżącej regulacji art. 124 § 7 Prawa o prokuraturze nie jest możliwe. Co więcej, uwzględnienie tej regulacji, wbrew celom, którym ma ona służyć, a które również

zostały wcześniej określone, postawiłoby skarżącą w sytuacji lepszej od tych osób, które powołano na stanowiska prokuratorów prokuratur regionalnych.

Niezależnie od powyższych rozważań, Sąd Najwyższy w obecnym składzie również w pełni aprobuje poglądy prawne wyrażone w trafnie powołanym przez Sąd drugiej instancji wyroku z dnia 27 marca 2014 r., III PK 87/13 (OSNP 2015 nr 7, poz. 90), w myśl których ustalenie stawki wynagrodzenia określonej zgodnie z imperatywnymi przepisami o wynagradzaniu (w stanie faktycznym tej sprawy sędziów) nie oznaczają naruszenia zakazu dyskryminacji lub zasady równego traktowania w zatrudnieniu.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swojego wyroku.